

Sygn. akt IX W 2920/16

WYROK ZAOCZNY W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 30 listopada 2016 r.

Sąd Rejonowy w Olsztynie Wydział IX Karny

w składzie:

Przewodniczący: SSR Wojciech Kottik

Protokolant: Kalina Pawełko

w obecności oskarżyciela publ. M. R.

po rozpoznaniu w dniach 28 października i 30 listopada 2016 r. sprawy

H. P. (1)

syna S. i W. z domu G.

ur. (...) w P.

obwinionego o to, że:

I. w dniu 26 lipca 2016 r., o godz. 15¹⁰ w O. ul. (...) w sklepie (...) dokonał kradzieży (...) (...) wartości 59,99 zł na szkodę (...) S. A.

II. w dniu 24 sierpnia 2016 r., o godz. 20²⁰ w O. ul. (...) w sklepie (...) dokonał kradzieży czterech sztuk serka (...) o wartości 13,40 zł na szkodę (...) S. A.

- tj. za wykroczenia z art. 119 § 1 kw

ORZEKA:

I. obwinionego **H. P. (1)** uznaje za winnego popełnienia zarzucanych mu czynów z art. 119 § 1 kw ustalając, że w czasie ich popełnienia miał on ograniczoną w stopniu nieznacznym zdolność do rozpoznania znaczenia czynów, natomiast zdolność do pokierowania postępowaniem miał ograniczona w stopniu znacznym w rozumieniu przepisu art. 17 § 2 kw i za to na podstawie art. **119 § 1 kw w zw. z art. 9 § 2 kw** skazuje go na **karę 300,- (trzysta) złotych grzywny;**

II. na podstawie art. 119 § 4 kw **orzeka wobec obwinionego środek karny w postaci obowiązku naprawienia szkody** poprzez zapłatę na rzecz pokrzywdzonego (...) S. A. kwoty 59,99 (pięćdziesiąt dziewięć i 99/100) złotych;

III. na podstawie art. 624 § 1 kpk w zw. z art. 119 kpw zwalnia obwinionego od kosztów postępowania i opłaty.

IV. na podstawie art. 29 ust 1 ustawy Prawo o adwokaturze zasądza od Skarbu Państwa na rzecz adw. M. S. kwotę 432 (czteryście trzydzieści dwa) złotych tytułem wynagrodzenia za obronę wykonywaną z urzędu oraz kwotę 99,36 (dziewięćdziesiąt dziewięć 36/100) złotych tytułem zwrotu podatku od towarów i usług od wyżej wymienionego wynagrodzenia.

UZASADNIENIE

Sąd ustalił, następujący stan faktyczny:

W dniu 24 sierpnia 2016 r., ok. godz. 20²⁰ pracownica sklepu (...) w O. przy ul. (...) J. W. (1) rozpoznała w mężczyźnie przebywającym wówczas w tym sklepie sprawcę kradzieży, która miała miejsce w dniu 26 lipca 2016 r. o godz. 15¹⁰ kiedy to sprawca ukradł butelkę 1-litrową (...) (...) o wartości 59,99 zł. Inna pracownica tego sklepu poinformowała ją, że widziała, iż mężczyzna ten dziwnie się zachowuje i chowa coś do kieszeni. Po konsultacji z kierowniczką sklepu postanowiły go zatrzymać po minięciu linii kas. Po zaprowadzeniu do pomieszczenia służbowego mężczyzna ten został zapytany, czy ma coś schowanego. Kiedy zaprzeczył poprosiły go o to aby postukał się po kieszeniach i wówczas okazało się, że tam coś ma. Kiedy wyciągnął zawartość okazało się, że są to 4 serki (...) o wartości 13,40 zł. Wezwanym na miejsce funkcjonariuszom Policji obwiniony, którym okazał się H. P. (1) wydał dobrowolnie skradzione serki i przyznał się zarówno do tej kradzieży, jak i wcześniejszej kradzieży alkoholu.

(dowody: zawiadomienia o popełnieniu wykroczeń - k. 2, 3, notatka urzędowa k. 4, wyjaśnienia obwinionego k.7; zeznania świadków – J. W. - k. 31-31v, S. F. k. 31v)

W trakcie postępowania pojawiły się wątpliwości, co do stanu zdrowia (...) obwinionego. Sąd dopuścił dowód z opinii biegłego (...) w osobie M. P.. Biegły po przebadaniu obwinionego nie stwierdził u niego objawów upośledzenia umysłowego, rozpoznał natomiast zaburzenia afektywne i zespół psychoorganiczny – pogranicze łagodnego otępienia. Zdaniem biegłego prezentowany przez obwinionego obecnie poziom intelektualny pozwala mu na rozumienie podstawowych norm i zakazów prawnych, jak i konsekwencji wynikających z ich łamania. Z uwagi na występowanie u obwinionego objawów zespołu psychoorganicznego, takich jak: utrudnienie kontaktu wynikającego z osłabianego pojmowania i zaburzonej koncentracji uwagi, spowolnienie tempa procesów myślowych, obniżenie zdolności przewidywania skutków własnego postępowania, znaczne osłabienie krytycyzmu i mechanizmów kontrolujących zachowanie w czasie popełniania wykroczeń zdolność rozpoznania znaczenia czynu miał on ograniczoną w stopniu nieznacznym, zdolność pokierowania postępowaniem była u niego natomiast w znacznym stopniu ograniczona (k 15-17). Jednocześnie biegły uznał, że obwiniony wyolbrzymiać miał rzeczywiste nasilenie zaburzeń czynności poznawczych, a ma zachowany również znaczny stopień samodzielności w zakresie czynności dnia codziennego co sprawiało, że biegły nie stwierdził u obwinionego zaburzeń mogących mieć wpływ na poczytalność w rozumieniu przepisu art. 17 § 1 kw. Biegły również w opinii ustnej na rozprawie podtrzymał wnioski swojej opinii precyzując, że takie przejawy zachowania obwinionego jak próby ukrywania sprawstwa i choćby samodzielne przyjeżdżanie na badanie do biegłego wskazują na brak przesłanek do uznania całkowitego zniesienia poczytalności obwinionego.

(dowód: opinia pisemna biegłego: k. 14-17, opinia ustna k. 35-35v)

Obwiniony H. P. (1) składając wyjaśnienia jedynie na etapie czynności wyjaśniających przyznał się do popełnienia zarzucanych mu czynów (k. 7)

Sąd zważył, co następuje:

Sąd dał wiarę wyjaśnieniom obwinionego przyznającego się do winy, bowiem znajdują one potwierdzenie w załączonych do sprawy dokumentach i przeprowadzonych dowodach.

Zeznania przesłuchanych w sprawie świadków oraz załączone do akt sprawy dokumenty jednoznacznie wskazują na fakt, iż obwiniony H. P. (1) dopuścił się zarzucanych mu czynów.

Sąd dał wiarę świadkom J. W. (1) i S. F., bowiem ich zeznania są spójne, logiczne, wzajemnie się uzupełniają.

Dał również w całości wiarę opinii (...). Jest ona jasna, pełna, biegły w sposób wyczerpujący odpowiedział na stawiane przed nim zagadnienia, a swe stanowisko w sposób wyczerpujący i przekonujący uzasadnił. Wskazał konkretne przykłady zachowań obwinionego, które z jednej strony pozwalały na uznanie, że w chwili popełnienia obu

zarzucanych mu czynów miał on częściowo ograniczoną poczytalność, a z drugiej strony wskazał na okoliczności, które nie pozwalały na przyjęcie całkowicie zniesionej poczytalności H. P..

Sąd jednocześnie zwraca uwagę, że przywłaszczane przez obwinionego artykuły, mają dla niego praktyczną wartość zaspokajania, jego pewnych potrzeb.

Należy przy tym zwrócić uwagę, że w przypadku zaburzeń kontroli impulsów określanymi mianem kleptomani (schorzenia występującego nota bene bardzo rzadko) polegających na występowaniu niedającego się powstrzymać popędu do kradzieży. Najczęściej polega na przywłaszczaniu sobie drobnych rzeczy, nie przynoszących znacznych korzyści materialnych. O ile działanie to jest świadome i osoba o tej skłonności świadoma jest społecznego charakteru tegoż postępowania, to możliwość powstrzymania się od niego jest znikoma lub żadna. Mechanizm działania oparty jest na zaspokojeniu natychmiastowej potrzeby prowokowanej impulsem wywołującym wewnętrzny przymus (stan psychozy). Przeciwnością tego są kradzieże „sklepowe” obwinionego.

Wobec powyższych ustaleń, w ocenie Sądu, wina obwinionego nie budzi wątpliwości i została mu udowodniona. H. P. (1) w dniu 26 lipca 2016 r. w O. na ul. (...) w sklepie (...) dokonał kradzieży (...) (...) wartości 59,99 zł na szkodę (...) oraz o to że w dniu 24 sierpnia 2016 r. w tym samym sklepie dokonał kradzieży 4 sztuk serka (...) o łącznej wartości 13,40 zł na szkodę tego samego podmiotu. Czyny te, każdorazowo wyczerpują znamiona wykroczenia z art. 119 § 1 kw i z mocy tego przepisu obwiniony został skazany i wymierzono mu karę jak w sentencji wyroku. Sąd przy tym, uzupełnił opis czynu przypisanego obwinionemu o zapis dotyczący jego ograniczonej poczytalności w chwili ich popełnienia.

Sąd wymierzając obwinionemu karę miał na uwadze okoliczności łagodzące i obciążające leżące po jego stronie. Jedyną okolicznością łagodzącą jest przyznanie się do winy, choć ze względu na dotychczasowy sposób życia obwinionego nie może mieć ono wpływu na złagodzenie kary.

Okolicznością obciążającą jest dotychczasowa wielokrotna karalność obwinionego, biorąc pod uwagę tylko ukarania przed tutejszym wydziałem, choć od ostatniego ukarania w sprawie IX W(...) upłynęły już ponad 2 lata, bez cienia wątpliwości można stwierdzić, iż w sposób rażący obwiniony lekceważył normy prawne i społeczne.

Zgodnie z treścią art. 9 § 2 kw jeżeli jednocześnie orzeka się o ukaraniu za dwa lub więcej wykroczeń, wymierza się łącznie karę w granicach zagrożenia określonego w przepisie przewidującym najsurowszą karę. W niniejszej sprawie przypisano obwinionemu dwa wykroczenia wyczerpujących znamiona tego samego przepisu, z tego względu karę wymierzono na podstawie art. 119 §1 kw w zw. z art. 9 § 2 kw.

W § 2 art. 17 kw ustawodawca zawarł unormowania dotyczące tzw. poczytalności ograniczonej (lub zmniejszonej). Jej przyczyny są takie same jak w przypadku niepoczytalności, lecz inne konsekwencje. Upośledzenie umysłowe, choroba psychiczna lub inne zakłócenie czynności psychicznych ma spowodować nie zniesienie, a ograniczenie w stopniu znacznym zdolności rozpoznania znaczenia czynu lub pokierowania postępowaniem. Stan ten nie powoduje wyłączenia winy, ale zmniejsza jej stopień.

W orzecznictwie utrwalili się poglądy, że stan ograniczonej poczytalności w stopniu określonym w art. 17 § 2 kw stanowi istotny element strony podmiotowej czynu i musi zawsze znaleźć odzwierciedlenie w opisie czynu przypisanego obwinionemu oraz jego kwalifikacji prawnej.

Mimo, iż przepis art. 17 § 2 kw daje Sądowi możliwość odstąpienia od wymierzenia kary obwinionemu Sąd uznał, że w niniejszej sprawie taka sytuacja nie zachodzi, gdyż zastosowanie tej instytucji wzmogłoby w obwinionym poczucie bezkarności i mogłoby go popchnąć do popełniania podobnych czynów w przyszłości. W tej sytuacji, w ocenie Sądu tylko kara grzywny będzie karą, która może w jakikolwiek sposób wpłynąć na obwinionego i przede wszystkim powstrzymać go od popełnienia w przyszłości podobnych kradzieży.

W tym stanie rzeczy, w ocenie Sądu kara wymierzona obwinionemu jest adekwatna do stopnia jego zawinienia i społecznej szkodliwości jego czynu.

Wobec sytuacji materialnej i rodzinnej obwinionego Sąd zwolnił go od kosztów postępowania i opłaty.

O kosztach obrony wykonywanej z urzędu Są orzekł zgodnie z art.16 ust.2 ustawy z dnia 26 maja 1982 r. Prawo o adwokaturze (Dz. U. Nr 16 poz.124 z późn. zm.) oraz mając na uwadze stawki wynagrodzenia określone w rozporządzeniu Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej przez adwokata z urzędu (Dz. U. poz. 1801)